ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดลำปาง

ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๙

๑. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

๑.๑ พื้นที่ของจังหวัดลำปาง ทั้งหมด จำนวน ๗,๘๓๓,๗๒๖ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม จำนวน ๙๔๖,๐๕๒ ไร่ (คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๘ ของพื้นที่ทั้งหมด) แบ่งเป็น

- พื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๙๓๕,๓๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๘๗
- พื้นที่ประมง จำนวน ๕,๗๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๑
- พื้นที่ส่งเสริมปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน ๔,๙๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๒

จังหวัดลำปางมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด จำนวน ๙๓๕,๓๖๑ ไร่ จำแนกเป็น

๑) พื้นที่นา จำนวน ๔๗๖,๙๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙๙
๒) พื้นที่ปลูกพืชไร่ จำนวน ๓๑๕,๔๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๗๒
๓) พื้นที่ปลูกไม้ผล/ไม้ยืนต้น จำนวน ๑๒๙,๕๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๕
๔) พื้นที่ปลูกพืชผัก จำนวน ๙,๘๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐๑.๐๕
๕) พื้นที่ปลูกพืชอื่นๆ จำนวน ๓,๕๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๘

โดยมีพื้นที่รับประโยชน์ในเขตชลประทาน จำนวน ๕๐๖,๓๗๔ ไร่ (คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๒ ของพื้นที่เกษตรกรรม) พื้นที่รับประโยชน์นอกเขตชลประทานจำนวน ๔๓๙,๖๗๘ ไร่ (คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔๘ ของพื้นที่เกษตรกรรม)

๑.๒ สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

๑) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด

สถานการณ์น้ำในเขตจังหวัดลำปาง อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งหมด ๘๗ แห่ง มีความจุระดับเก็บกักรวม ๔๘๒.๔๕๓ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีปริมาณน้ำ ๔๐๙.๗๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๔.๙๒ ของความจุอ่างเก็บน้ำรวมกันทั้งหมด เป็นปริมาณน้ำที่สามารถนำมาใช้การได้จำนวนทั้งสิ้น ๓๘๐.๘๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๘.๙๔ ของความจุรวมกันทั้งหมด (ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๙)

๒) ปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี ๒๕๖๘

- ปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี ๒๕๖๘ รวมจำนวน ๑,๒๕๙.๙๐ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตกตลอดปีรวม ๑๓๐ วัน (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาลำปาง ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๘)

๓) ด้านการชลประทาน

ผลการใช้น้ำฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๘/๒๕๖๙ จังหวัดลำปาง แผน ๓๑๓.๐๐ ผล ๓๕๓.๐๐ ล้าน ลบ.ม. เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้

- อุปโภค-บริโภค	๒๒.๐๐	ล้าน ลบ.ม.	ผล	๓๔.๐๐	(๑๑%)
- รักษาระบบนิเวศน์	๔๔.๐๐	ล้าน ลบ.ม.	ผล	๓๔.๐๐	(๑๑%)
- การเกษตร	๑๕๖.๐๐	ล้าน ลบ.ม.	ผล	๒๑๐.๐๐	(๖๗%)
- อุตสาหกรรม	๓๐.๐๐	ล้าน ลบ.ม.	ผล	๐.๐๐	(๐%)
- อื่นๆ	๖๑.๐๐	ล้าน ลบ.ม.	ผล	๗๕.๐๐	(๒๔%)

(ข้อมูล: เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘ – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๙)

แผนการใช้น้ำฤดูฝน ปี ๒๕๖๙ จังหวัดลำปาง รวม ๔๕๓.๐๐ ล้าน ลบ.ม. จำแนก ๕ ด้าน ดังนี้

- อุปโภค-บริโภค ๑๕.๐๐ ล้าน ลบ.ม.
- รักษาระบบนิเวศน์ ๓๘.๐๐ ล้าน ลบ.ม.
- การเกษตร ๒๖๓.๐๐ ล้าน ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม ๓๐.๐๐ ล้าน ลบ.ม.
- อื่นๆ ๗๕.๐๐ ล้าน ลบ.ม.

(ที่มา : โครงการชลประทานลำปาง ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๙)

๔) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสมสูง (S๑) จำนวน ๑๐๐,๒๗๙.๙๖ ไร่ ประกอบด้วย

- ข้าว จำนวน ๘๘,๕๕๐.๙๒ ไร่
- อ้อย จำนวน ๘๖๖.๗๒ ไร่
- ข้าวโพด จำนวน ๖๗๕.๗๐ ไร่
- สับปะรด จำนวน ๑,๖๖๗.๗๓ ไร่
- มันสำปะหลัง จำนวน ๗๕๕.๓๖ ไร่
- ลำไย จำนวน ๗,๗๖๓.๕๓ ไร่

พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๒๗,๐๘๗.๒๐ ไร่ ประกอบด้วย

- ข้าว จำนวน ๒๐๗,๑๓๘.๖๐ ไร่
- อ้อย จำนวน ๘,๑๙๔.๓๔ ไร่
- ข้าวโพด จำนวน ๗๕,๗๓๗.๔๗ ไร่
- สับปะรด จำนวน ๑๐,๓๕๔.๕๙ ไร่
- มันสำปะหลัง จำนวน ๘,๐๗๒.๑๙ ไร่
- ลำไย จำนวน ๑๗,๕๙๐.๐๑ ไร่

พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๑๘๕,๗๔๘.๐๙ ไร่ ประกอบด้วย

- ข้าว จำนวน ๑๐๖,๑๔๗.๒๗ ไร่
- อ้อย จำนวน ๒๑,๓๑๔.๔๘ ไร่
- ข้าวโพด จำนวน ๓๒,๙๑๑.๙๙ ไร่
- สับปะรด จำนวน ๕,๘๒๔.๑๘ ไร่
- มันสำปะหลัง จำนวน ๑๙,๐๕๕.๙๗ ไร่
- ลำไย จำนวน ๔๙๔.๒๐ ไร่

พื้นที่ทำการเกษตรไม่เหมาะสม จำนวน ๑๕๓,๒๔๔.๕๒ ไร่ ประกอบด้วย

- ข้าว จำนวน ๑๒๖,๓๖๘.๘๗ ไร่
- อ้อย จำนวน ๗๕๗.๙๕ ไร่
- ข้าวโพด จำนวน ๑๔,๖๐๕.๓๗ ไร่
- สับปะรด จำนวน ๔,๕๒๕.๙๘ ไร่
- มันสำปะหลัง จำนวน ๑,๔๓๗.๗๓ ไร่
- ลำไย จำนวน ๕,๕๔๘.๖๒ ไร่

(ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๙)

๑.๓ ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) มีมูลค่ารวม ๗๒,๗๘๒ ล้านบาท ปี ๒๕๖๗

จำแนกเป็น GPP ในภาคเกษตร ๙,๒๖๕ ล้านบาท (๑๒.๗๓ %) และนอกภาคเกษตร ๖๓,๕๑๗ ล้านบาท (๘๗.๒๗ %) (ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

จำนวนประชากร ทั้งหมด ๖๙๓,๑๑๘ คน ประกอบด้วย ชาย จำนวน ๓๓๕,๗๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔๔ หญิง จำนวน ๓๕๗,๓๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕๖ (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๙)

จำนวนครัวเรือน ๓๑๑,๕๒๓ ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร ๘๒,๖๕๑ ครัวเรือน (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง และสำนักงานประมงจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๙)

จำนวนประชากรภาคแรงงานทั้งหมด ๓๔๑,๕๖๐ คน แบ่งเป็นแรงงานภาคเกษตร ๑๐๗,๐๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๔ และแรงงานนอกภาคเกษตร ๒๓๔,๕๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๖๖ (ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ ไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๘ (เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๘))

๑.๔ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

ตารางที่ ๑ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ปี ๒๕๖๙

ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน/ลำ)
๑. ข้าวนาปี	๗๓,๙๐๓	๔๓๖,๑๑๘	๔๒๕,๖๔๑	๕๑๓	๒๑๘,๒๒๗
๒. ข้าวนาปรัง	๔,๐๙๙	๕๘,๗๔๕	๕๘,๖๒๔	๕๗๐	๑๘,๒๑๒
๓. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๖,๗๗๙	๒๓๐,๗๗๓	๒๒๙,๔๒๑	๗๕๕	๑๗๓,๑๓๘
๔. มันสำปะหลัง	๕,๔๖๘	๖๑,๗๕๘	๖๐,๔๗๑	๒,๗๗๒	๑๖๗,๖๕๔
๕. สับปะรด	๑,๔๙๑	๑๘,๑๓๑	๑๓,๑๒๕	๒,๓๖๐	๓๐,๙๗๔
๖. ยางพารา	๒,๓๖๔	๓๙,๐๑๒	๓๗,๔๕๒	๑๔๕	๕,๔๑๘
๗. ลำไย	๖,๕๔๙	๒๒,๙๙๓	๒๒,๙๘๙	๒๓๐	๕,๒๘๕
๘. ไผ่	๓,๐๐๓	๙,๖๕๕	๙,๖๕๕	๔,๐๐๐	๓๘,๖๒๐
๙. ส้มเกลี้ยง	๖๑๘	๙๓๘	๖๔๗	๑,๑๔๑	๗๓๘
๑๐. ครั่ง	๒,๙๕๖	๔,๙๒๒	๔,๙๒๒	๘๐๐	๓,๙๓๘

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๙)

๑.๕ สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ปี ๒๕๖๙ แบ่งออกเป็นสินค้าปศุสัตว์ จำนวน ๗ ชนิด (ตารางที่ ๒) และสินค้าประมง จำนวน ๒ ชนิด (ตารางที่ ๓)

ตารางที่ ๒ สินค้าปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัด ปี ๒๕๖๙

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ผลผลิต (ตัว/ฟอง/ตัน)
๑. ไก่พื้นเมือง	๓๘,๕๑๒	๑,๒๙๕,๗๐๘	๒,๕๙๑,๔๑๖ ตัว
๒. ไก่ไข่	๑,๔๐๐	๑,๓๕๗,๒๘๖	๓๙๖,๓๒๗,๕๑๒ ฟอง
๓. ไก่เนื้อ	๒๑๓	๓,๒๔๖,๒๕๒	๑๖,๒๓๑,๒๖๐ ตัว
๔. สุกร	๑,๔๒๑	๑๗๐,๖๖๔	๒๖๙,๑๔๗ ตัว
๕. โคเนื้อ	๑๓,๒๓๒	๑๒๘,๐๓๓	๓๒,๒๔๘ ตัว
๖. โคนม (น้ำนมดิบ)	๒๑	๑,๓๘๗	๒๒๕,๐๐๐ กิโลกรัม
๗. กระบือ	๑,๖๘๑	๑๖,๔๘๒	๒,๑๙๗ ตัว

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนเดือนตุลาคม ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๓ สินค้าประมงที่สำคัญของจังหวัด ปี ๒๕๖๙

ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิต (กก.)
๑. ปลานิล	๘,๓๗๗	๓,๙๗๙.๘๖	๒๕๑.๑๘	๙๙๙,๖๗๐
๒. ปลาดุก	๒,๙๑๐	๑,๑๓๔.๓๑	๒๖๔.๖๖	๓๔๖,๒๖๐

(ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนเดือนตุลาคม ๒๕๖๙)

๑.๖ สินค้า GI ของจังหวัดลำปาง จำนวน ๔ สินค้า ได้แก่

๑) ข้าวแต๋นลำปาง

ลักษณะเด่น คือ ข้าวเหนียวทอดกรอบราดด้วยน้ำอ้อยที่ผลิตในพื้นที่จังหวัดลำปาง ด้วยกรรมวิธีพิเศษตามภูมิปัญญาของชาวบ้านจังหวัดลำปาง ทำจากข้าวเหนียวพันธุ์ กข. ๖ ข้าวเหนียวก่ำ (ข้าวเหนียวดำ) รสชาติหวาน หอม กรอบ มัน อร่อย กลุ่มเครือข่ายข้าวแต๋นจังหวัดลำปาง ๘๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

๒) ชามไก่ลำปาง

ลักษณะเด่น คือ ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร ที่ผลิตขึ้นในจังหวัดลำปาง มีลักษณะเฉพาะถิ่นที่โดนเด่นทั้งกระบวนการผลิตและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดลำปาง โดยมีลวดลายไก่ ดอกโบตั๋น และต้นกล้วยจากการวาดมือ สมาคมเครื่องปั้นดินเผาลำปาง ๑๑๑/๔ ถนนพหลโยธิน ตำบลสวนดอก อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

๓) ส้มเกลี้ยงลำปาง หรือ Lampang Sweet Orange หรือ Som Klieng Lampang

ลักษณะเด่น คือ ส้มเกลี้ยงลำปาง (Lampang Sweet Orange หรือ Som Klieng Lampang) หมายถึง ส้มเกลี้ยงที่มีผลทรงกลมถึงแป้น ผิวเปลือกเรียบ ค่อนข้างหนา เปลือกไม่ล่อน เมื่อสุกผิวจะมีสีเขียวอมเหลือง มีตุ่มน้ำมันเล็กๆ กระจายรอบผล เนื้อผลมีสีขาวอมเหลืองถึงสีเหลืองอ่อน ถุงน้ำหวานมีขนาดเล็ก ฉ่ำน้ำ รสชาติหวานอมเปรี้ยวมีกลิ่นหอมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ผลิตในพื้นที่อำเภอเถิน ๕ ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ถอด ตำบลแม่ปะ ตำบลล้อมแรด ตำบลเถินบุรี ตำบลแม่วะ และอำเภอแม่พริก ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ปุ ตำบลพระบาทวังตวง และตำบลแม่พริก ของจังหวัดลำปาง

๔) ผ้าย้อมครั่งลำปาง หรือ Lampang Lac Dyed Fabric หรือ Pha Yom Krang Lampang

ลักษณะเด่น คือ ผ้าทอ ผ้าผืน หรือผลิตภัณฑ์สิ่งทอผ้าย้อมครั่งลำปาง ผลิตจากเส้นใยที่เป็นเส้นใยธรรมชาติ เส้นใยธรรมชาติผสมเส้นใยสังเคราะห์ หรือเส้นใยสังเคราะห์ที่ผ่านกระบวนการย้อมสีธรรมชาติจากครั่งตามภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดลำปาง ทำให้มีผิวสัมผัสที่อ่อนนุ่ม มีกลิ่นหอมอ่อนๆ เฉพาะตัวตามลักษณะเฉพาะของการย้อมครั่ง โดยกระบวนการผลิตและแปรรูปผ้าย้อมครั่ง อยู่ในพื้นที่จังหวัดลำปาง

(ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง)

๑.๗ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด

๑. กาแฟคั่วคู่ขวัญ ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต กาแฟสดเขลางค์นครจากไร่ปางมะโอ ต.วังเงิน อ.แม่ทะ แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ เกษตรกรผลิตเอง

๒. ข้าวไรซ์เบอรรี่แจ้ซ้อน ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต คือ กลุ่มข้าวทิพย์ร่มโพธิ์ ต.แจ้ซ้อน อ.เมืองปาน แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ เกษตรกรผลิตเอง ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง ได้ตรวจรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปางสนับสนุนบรรจุภัณฑ์

๓. กาแฟอาราบิก้าคั่วเมล็ด ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต คือ สุวรรณการ์เด้น ต.แจ้ซ้อน อ.เมืองปาน แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ เกษตรกรผลิตเอง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปางสนับสนุนเครื่องกะเทาะเปลือกกาแฟ

๔. ไส้อั่วปลาสมุนไพร ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต คือ ไส้อั่วสมุนไพรสุภัทรา ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ ร้านขายส่งปลาเนื้อที่ขูดสำเร็จแล้วเพื่อมาทำไส้อั่ว เครื่องสมุนไพรซื้อจากเกษตรกรในพื้นที่และตลาดในชุมชน

๕. ลูกชิ้นหมู ตราอรรถวัฒน์ ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต คือ ลูกชิ้น - หมูยอ อรรถวัฒน์ ต.ชมพู อ.เมืองลำปาง แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ ฟาร์มในพื้นที่อำเภอเมือง

๖. น้ำพริกกรอบสมุนไพร ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต คือ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเมาะหลวง ต.แม่เมาะ อ.แม่เมาะ แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ กลุ่มสหกรณ์การเกษตรแม่เมาะพัฒนาจำกัด

๗. น้ำพริกตาแดง(ตำรับล้านนา) ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต คือ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสันป่าสัก (น้ำพริกตาแดง) ต.ใหม่พัฒนา อ.เกาะคา แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ ตลาดในพื้นที่ อ.เกาะคา ตลาดชุมชน และตลาดในจังหวัด

๘. ข้าวแต๋นน้ำแตงโมหน้าอ้อย-งา ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต คือ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรลำปางหลวง ต.ลำปางหลวง อ.เกาะคา แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ รับซื้อข้าว ณ โรงสี ในพื้นที่อำเภอเกาะคา

๙. ไข่เค็มเสริมไอโอดีน ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต คือ กลุ่มแม่บ้านบ้านมั่ว ต.ทุ่งงาม อ.เสริมงาม แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ ตลาดชุมชน ในพื้นที่ และ ตลาดในจังหวัด

๑๐. ขมิ้นชันแคปซูล ผู้ประกอบการ/กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต คือ สหกรณ์การเกษตรสมุนไพรตำบลแม่มอก จำกัด ต.แม่มอก อ.เถิน สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำกับติดตามกระบวนการผลิตสมุนไพร

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง)

๑.๘ โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP เป็นโครงการที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยมีพื้นที่เป้าหมาย ๑๓ อำเภอ ๒๕ ตำบล ๓๐ หมู่บ้าน มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ดังนี้

๔.๑ บ้านทุ่งขาม ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา จุดเด่น คือ เป็นหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ เศรษฐกิจพอเพียงและปลูกผักปลอดสารพิษ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ถ่ายทอดองค์ความรู้การปลูกผักปลอดสารพิษ

๔.๒ บ้านปางมะโอ ตำบลวังเงิน อำเภอแม่ทะ จุดเด่น คือ มีผลผลิตโดดเด่น คือ เห็ดหอม กาแฟ และผลไม้ตามฤดูกาล โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ส่งเสริมการเพาะเห็ดหอม

๔.๓ บ้านกิ่วหลวง ตำบลบ้านกิ่ว อำเภอแม่ทะ จุดเด่น คือ มีการปลูกผักพื้นบ้าน ผักเชียงดา และสมุนไพร สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ให้การสนับสนุนโรงคัดบรรจุ

๔.๔ บ้านแม่แจ๋ม ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จุดเด่น คือ มีการปลูกกาแฟ ไม้เมืองหนาว (สตรอเบอร์รี่ และแมคคาเดเมีย) โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง สนับสนุนเครื่องกะเทาะเปลือกกาแฟ

๔.๕ บ้านแป้นใต้ ตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม มีการปลูกผักปลอดสารพิษ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ถ่ายทอดองค์ความรู้การปลูกผักปลอดสารพิษ

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง

๑.๙ องค์กรและเครือข่ายภาคการเกษตร

๑.๙.๑ สหกรณ์ในจังหวัดลำปาง มีจำนวน ๘๐ แห่ง สมาชิก ๑๔๘,๗๘๗ ราย จำแนกเป็น

- สหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน ๓๖ แห่ง สมาชิกสหกรณ์ ๑๐๘,๘๘๔ ราย ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๓๕ แห่ง สมาชิก ๑๐๗,๐๐๙ ราย และสหกรณ์นิคม จำนวน ๑ แห่ง สมาชิก ๑,๘๗๕ ราย
- สหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน ๔๔ แห่ง สมาชิก ๓๙,๙๐๓ ราย ประกอบด้วย สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน ๑๐ แห่ง สมาชิก ๒๑,๒๗๙ ราย สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน ๒๒ แห่ง สมาชิก ๑๕,๒๙๔ ราย สหกรณ์บริการ จำนวน ๑๐ แห่ง สมาชิก ๑,๑๙๖ ราย และสหกรณ์ร้านค้า ๒ แห่ง สมาชิก ๒,๑๓๔ ราย
- ผลการจัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ที่มีวันสิ้นปีบัญชีเดือนเมษายน ๒๕๖๗ ถึงมีนาคม ๒๕๖๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๘) สหกรณ์ที่นำมาจัดระดับมาตรฐาน จำนวน ๘๑ แห่ง ไม่นำมาจัดมาตรฐาน จำนวน ๑ แห่ง (เนื่องจากสถานะดำเนินการไม่ถึง ๒ ปี) ได้แก่ ระดับชั้น ๑ จำนวน ๒๕ แห่ง ระดับชั้น ๒ จำนวน ๑๒ แห่ง และระดับชั้น ๓ จำนวน ๔๔ แห่ง

- มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ จำนวน ๑๓,๘๑๓,๓๔๙,๕๗๗.๕๓ บาท (ข้อมูลสะสมตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๘ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๙)

๑.๙.๒ กลุ่มเกษตรกรในจังหวัดลำปาง มีจำนวน ๕๘ แห่ง สมาชิก ๕,๐๔๔ ราย จำแนกเป็น

- กลุ่มเกษตรกรทำนา จำนวน ๒๕ แห่ง สมาชิก ๒,๘๐๑ ราย
- กลุ่มเกษตรกรทำไร่ จำนวน ๑๘ แห่ง สมาชิก ๑,๓๕๕ ราย
- กลุ่มเกษตรกรทำสวน จำนวน ๑๐ แห่ง สมาชิก ๖๗๒ ราย
- กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน ๕ แห่ง สมาชิก ๒๑๖ ราย
- ผลการจัดระดับมาตรฐานกลุ่มเกษตรกรที่มีวันสิ้นปีบัญชีเดือนเมษายน ๒๕๖๗ ถึงมีนาคม ๒๕๖๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๘) กลุ่มเกษตรกรที่นำมาจัดระดับมาตรฐาน จำนวน ๕๘ แห่ง ได้แก่ ระดับชั้น ๑ จำนวน ๐ แห่ง ระดับชั้น ๒ จำนวน ๔ แห่ง และระดับชั้น ๓ จำนวน ๕๔ แห่ง
- มูลค่าธุรกิจกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒๔,๕๙๘,๑๗๒.๒๘ บาท (ข้อมูลสะสมตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๘ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๙)

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๙

๑.๙.๓ กลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรจังหวัดลำปาง ปี ๒๕๖๙

จังหวัดลำปาง มีกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๔ ประเภท ประกอบด้วย ๑) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ๕๘ กลุ่ม สมาชิก จำนวน ๕,๐๒๘ ราย ๒) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๒๐๙ กลุ่ม สมาชิก จำนวน ๒,๖๔๓ ราย ๓) กลุ่มยุวเกษตรกร ๕๕ กลุ่ม สมาชิก จำนวน ๑,๑๒๖ ราย ๔) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑,๒๗๗ แห่ง สมาชิก จำนวน ๑๘,๘๗๙ ราย ดังนี้

จำนวนและสมาชิกกลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๙

อำเภอ	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองลำปาง	๕	๓๘๐	๒๕	๓๒๙	๕	๑๕๖	๑๔๓	๒,๓๖๗
เกาะคา	๑๒	๖๖๔	๑๒	๑๒๐	๒	๒๓	๕๘	๙๘๗
แจ้ห่ม	๕	๒๙๙	๑๐	๑๐๐	๕	๑๔๖	๘๐	๑,๕๓๖
เถิน	๓	๒๕๐	๙	๑๓๑	๓	๕๔	๘๔	๑,๕๑๒
ห้างฉัตร	๑๑	๑,๒๕๗	๑๕	๑๖๑	๔	๙๖	๗๙	๑,๖๔๗
แม่ทะ	๓	๔๑๒	๑๔	๑๘๗	๒	๒๕	๑๓๙	๑,๘๕๗
งาว	๓	๑๓๖	๘	๘๙	๕	๕๒	๑๓๘	๑,๕๒๔
วังเหนือ	๓	๒๔๕	๑๒	๑๔๐	๗	๑๐๕	๑๒๙	๒,๒๔๘
สบปราบ	๕	๕๕๓	๑๕	๑๕๘	๔	๗๓	๔๗	๖๓๔
แม่พริก	๐	๐	๑๒	๑๗๓	๖	๑๔๓	๔๔	๗๐๘
เสริมงาม	๔	๑๘๒	๔๓	๖๗๔	๕	๑๒๘	๓๓	๔๗๙
แม่เมาะ	๓	๕๗๓	๒๑	๒๑๐	๖	๑๐๓	๒๒๐	๒,๓๑๗
เมืองปาน	๑	๗๗	๑๓	๑๗๑	๑	๒๒	๘๕	๑,๐๖๓
รวม	**๕๘**	**๕,๐๒๘**	**๒๐๙**	**๒,๖๔๓**	**๕๕**	**๑,๑๒๖**	**๑,๒๗๙**	**๑๘,๘๗๙**

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๙

๒. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

๒.๑ การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรอินทรีย์ของจังหวัดลำปาง เกษตรกร ๑๓๘ ราย ๑๖๖ แปลง พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งหมด ๕๘๘.๗๗ ไร่ ประกอบด้วย ๑) ข้าวอินทรีย์ เกษตรกร ๗๘ ราย พื้นที่รับรองมาตรฐาน ๓๐๒.๕๐ ไร่ และ ๒) พืชอาหารอินทรีย์ เกษตรกร ๖๐ ราย พื้นที่รับรองมาตรฐาน ๒๘๑.๒๕ ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

ชนิดสินค้า	จำนวน		จำนวน (ไร่)
	ราย	แปลง	
๑) ข้าว	๗๘	๑๐๖	๓๐๒.๕๐
- รับรองมาตรฐานแบบรายเดี่ยว	๔	๖	๒๑.๒๕
- รับรองมาตรฐานแบบกลุ่ม	๗๔	๑๐๐	๒๘๑.๒๕
๒) พืชอาหาร	๖๐	๖๐	๒๘๖.๒๗
- ปรับเปลี่ยน	๒๒	๒๒	๔๓.๒๐
- รับรองมาตรฐาน	๓๘	๓๘	๒๔๓.๐๗
รวมทั้งสิ้น	๑๓๘	๑๖๖	๕๘๘.๗๗

ที่มา: ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙

๒.๒ การรับรองมาตรฐาน GAP ด้านข้าว พืช ประมง และปศุสัตว์ จำนวนเกษตรกรทั้งหมด ๕,๓๕๐ ราย ๙,๒๘๐ แปลง/ฟาร์ม พื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๒๖,๘๕๘.๑๐ ไร่ ประกอบด้วย ๑) ด้านพืชอาหาร เกษตรกร จำนวน ๔,๘๙๒ ราย ๘,๘๑๘ แปลง พื้นที่ ๒๕,๔๒๕.๘๗ ไร่ ๒) ด้านข้าว เกษตรกร จำนวน ๑๑๗ ราย ๑๒๑ แปลง พื้นที่ ๑,๓๗๓.๒๕ ไร่ ๓) ด้านประมง เกษตรกร จำนวน ๔๕ ราย/ฟาร์ม พื้นที่ ๕๘.๙๘ ไร่ ๔) ด้านปศุสัตว์ เกษตรกร จำนวน ๒๙๖ ราย/ฟาร์ม รายละเอียดดังตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนแปลง (แปลง/ฟาร์ม)	จำนวน (ไร่)
๑) พืชอาหาร	**๔,๘๙๒**	**๘,๘๑๘**	**๒๕,๔๒๕.๘๗**
๒) ข้าว GAP	**๑๑๗**	**๑๒๑**	**๑,๓๗๓.๒๕**
- GAP แบบเดี่ยว	๕	๙	๑๙.๒๕
- GAP แบบกลุ่ม	๑๕	๑๕	๔๖.๐๐
- GAP Seed	๙๗	๙๗	๑,๓๐๘.๐๐
๓) ประมง GAP	**๔๕**	**๔๕**	**๕๘.๙๘**
๔) ปศุสัตว์	**๒๙๖**	**๒๙๖**	**-**
- ไก่ไข่	๓๓	๓๓	-
- ไก่เนื้อ	๙๒	๙๒	-
- สุกร	๑๔๕	๑๔๕	-
- โคนม	๑๕	๑๕	-
- ผึ้ง	๑๐	๑๐	-
- ปางช้าง	๑	๑	-
รวม	**๕,๓๕๐**	**๙,๒๘๐**	**๒๖,๘๕๘.๑๐**

ที่มา: ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙

๓. งบประมาณปี ๒๕๖๙ รวมทั้งสิ้น ๑,๑๕๖.๗๖ ล้านบาท แบ่งเป็น

๓.๑ งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

๑) งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑,๑๒๑.๒๖ ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย ๙๑๖.๐๐๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๖๙ กันเงินเหลื่อมปี ๑๗๓.๑๕๖ ล้านบาท เงินเหลือจ่าย ๓๒.๐๙๗ ล้านบาท

๒) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

๒.๑) <u>ด้านพืช:</u>

<u>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง</u>

๑.โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) ผลสำเร็จที่สำคัญ พัฒนาความรู้ให้กับเกษตรกรในการยกระดับการผลิตสมุนไพรให้มีคุณภาพเข้าสู่มาตรฐาน GAP หรือ เกษตรอินทรีย์ เพื่อให้ได้วัตถุดิบที่มีมูลค่าการตลาดสูง มีวิธีการผลิตที่ให้สมุนไพรได้สาระสำคัญและมีคุณภาพมูลค่าสูงรวมทั้งเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒.โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดลำปาง ผลสำเร็จที่สำคัญ มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ทำให้สามารถวัดความสำเร็จของเป้าหมายด้านรายได้ของโครงการฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

<u>สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง</u>

๑.โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรผู้ผลิตมีการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน GAP ได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรผู้ผลิตมีการจัดการระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัยต่อทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นที่ต้องการของตลาด

๒.โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการผลิตเกษตรอินทรีย์ ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีภูมิคุ้มกัน เกิดความเข้มแข็งมากขึ้น พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง มีแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ สินค้ามีคุณภาพตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มีตลาดและช่องทางในการจำหน่ายผลผลิตมากขึ้น ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความมั่นคงในอาชีพ และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุล และยั่งยืน

๓.โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรได้รับการสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ และประมง มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน สามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๔.โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรมีอาชีพและรายได้จากสินค้าเกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร เกิดการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาช่องทางการตลาด เกิดการพัฒนาความรู้และเพิ่มศักยภาพกระบวนการทำงานในพื้นที่สำหรับการพัฒนาสินค้าไม้ผลตามอัตลักษณ์

๕.โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และเป็นกลไก ในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๖.โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรมีการลดต้นทุนจากการใช้เศษวัสดุทางการเกษตรมาผลิตปุ๋ยหมักทดแทนการเผา และการใช้อินทรียวัตถุปรับปรุงบำรุงดินทำให้โครงสร้างดินดีขึ้น และมีรายได้เพิ่มจากการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร พื้นที่เผาไหม้ และจุดความร้อน (hotspot) ในพื้นที่เกษตรลดลง ส่งผลให้สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น

๗.โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกร ได้รับการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการทำการเกษตรแบบ Smart Farm และสามารถนำระบบการผลิตแบบ Smart Farm ไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเองได้

<u>ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง</u>

๑.ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ สามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๒.เพิ่มศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชั้นพันธุ์ขยายจำหน่าย มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เพิ่มปริมาณการผลิตและการกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีให้เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร

๓.เสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ ศูนย์ข้าวชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีเพียงพอต่อความต้องการของชุมชน

๔.เชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจรด้านการผลิต มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ มีการเชื่อมโยงตลาดข้าวและพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร

๕.โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์) มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ กลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถขยายพื้นที่การผลิตข้าวให้ได้การรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ รวมถึงสร้างความยั่งยืนในการผลิตข้าวอินทรีย์ให้กับชาวนาไทย

๖.ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรในโครงการพระราชดำริ จังหวัดลำปาง ได้รับความรู้ด้านการปลูกข้าวที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ นำความรู้ไปปรับใช้ สามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตได้

๗.ตรวจประเมินระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตข้าวอินทรีย์ ภายใต้โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ และเกษตรกรที่ผลิตข้าวอินทรีย์นอกโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์แบบรายเดี่ยวและแบบกลุ่ม มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ ตรวจสอบและรับรองระบบการผลิตข้าวอินทรีย์แบบรายเดี่ยวและแบบกลุ่มให้ได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการผลิตข้าวอินทรีย์

<u>สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง</u>

๑.โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ผลผลิตมีความปลอดภัยแก่ผู้บริโภค

๒.โครงการส่งเสริมการไถกลบและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ ลดปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดลำปาง ได้ปุ๋ยหมักจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เป็นการลดต้นทุนการผลิต

๓.โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีผลสำเร็จที่สำคัญ เป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร

๔.โครงการอบรมหมอดินอาสา มีผลสำเร็จที่สำคัญ มีหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านในด้านการเผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน คือ เป็นผู้ทำการเกษตรถูกต้องตามหลักวิชาการพัฒนาที่ดิน เป็นตัวอย่างให้กับเกษตรกรข้างเคียง และสามารถให้คำแนะนำ เผยแพร่ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้แก่เพื่อนบ้านในหมู่บ้าน เป็นผู้ช่วยหรือผู้นำในการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร เป็นอาสาสมัครเกษตรที่จะคอยช่วยเหลือ

๕.โครงการผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูก มีผลสำเร็จที่สำคัญ ดินได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ฟื้นฟูดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ และแก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรม

๖.โครงการผลิตหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม มีผลสำเร็จที่สำคัญ เกษตรกรเห็นความสำคัญของการปลูกหญ้าแฝก และนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่การเกษตรอย่างแพร่หลาย เป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำ รักษาความชื้นของดิน ปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรม และช่วยให้สภาพของดินสามารถปลูกพืชได้

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง

๑.การวิจัยภายใต้งบอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยทดลองกับดอกหน้าวัว มะเกี๋ยง ส้มเกลี้ยง ขมิ้นชัน ฝ้าย มีผลสำเร็จที่สำคัญ คือ การคัดเลือกพันธุ์ดอกหน้าวัว ขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การขยายพันธุ์ในอาหารแข็ง การขยายพันธุ์ในสภาพปลอดเชื้อ การบันทึกข้อมูลสัณฐานของมะเกี๋ยง ข้อมูลผลผลิตมะเกี๋ยง ๘ สายพันธุ์ การคัดเลือกและพัฒนาพันธุ์ส้มเกลี้ยง การพัฒนาการผลิตขมิ้นชัน การพัฒนาการผลิตฝ้าย การจัดงานถ่ายทอดเทคโนโลยีผลงานวิจัย

๒.การบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ มีผลสำเร็จที่สำคัญ คือ โดยดูแลรักษาแปลงไม้ผลเดิมให้พื้นที่ ๒๐ ไร่ จำนวน ๘ ชนิด ได้แก่ ๑) มะม่วง ๒) ลิ้นจี่ ๓) ลำไย ๔) มะปรางหวาน ๕) ขนุน ๖) มะขามเปรี้ยว ๗) ส้ม และ ๘) ส้มโอ

๓.การผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต จำนวน ๙ ชนิด ได้แก่ ๑) ปทุมมา G๑ ๒) มะขามเปรี้ยว (มะขามเปรี้ยวฝักยักษ์ศรีสะเกษ) ๓) มะม่วง (โชคอนันต์) ๔) มะยงชิด (ทูลเกล้า) ๕) ลำไย (อีดอ) ๖) สับปะรด (เพชรบุรี๒) ๗) หน้าววัว เนื้อเยื่อ ๘) ถั่วลิสงทั้งเปลือก ๙) มันลำปะหลัง มีผลสำเร็จที่สำคัญ คือ ในส่วนของพืชสวนเป็นการดูแลรักษาต้นแม่พันธุ์ โดยการรดน้ำ ใส่ปุ๋ย เตรียมตอนกิ่ง ทาบกิ่ง ตัดถ่ายเนื้อเยื่อ ดูแลอนุบาลต้นกล้า และเพิ่มปริมาณเนื้อเยื่อในห้องปฏิบัติการ ในช่วงเวลาที่เหมาะสมในส่วนของพืชไร่ เป็นการปลูก การปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ การกำจัดวัชพืช บรรจุกระสอบ เก็บไว้ในห้องเย็น

๔.โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร มีผลสำเร็จที่สำคัญ คือ ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช GAP

๕.การตรวจปัจจัยการผลิตและควบคุมกำกับดูแลตาม พ.ร.บ.เป็นการตรวจร้านค้า มีผลสำเร็จที่สำคัญ คือ ตรวจปัจจัยการผลิตและควบคุมกำกับดูแลตามพ.ร.บ. จำนวน ๒๒ ร้าน ๒) การออกใบอนุญาต เป้าหมาย ๕๗๘ ฉบับ มีผลการปฏิบัติงาน ๒๘๗ ฉบับ แบ่งเป็น ปุ๋ย ๑๑๓ ฉบับ และเมล็ดพันธุ์ ๑๑๒ ฉบับ วัตถุอันตราย ๖๒ ฉบับ และ ๓) การเก็บตัวอย่าง เป้าหมาย ๘ ตัวอย่าง

๖.โครงการพัฒนาหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ มีผลสำเร็จที่สำคัญ คือ การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ เป็นการตรวจแหล่งผลิตพืชอินทรีย์

๗.โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพัฒนางานโครงการพิเศษ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่จังหวัดลำปาง เป้าหมาย ๔ ครั้ง ๒) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๓) โครงการพื้นที่รอยต่อฯ อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๘.โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าชีวภาพ กิจกรรม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๙.โครงการขับเคลื่อนงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

๑๐.โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑๑.การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรที่ได้รับการช่วยเหลือตามโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง

๑.โครงการส่งเสริมพืชสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง

๒.โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

๓.โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ ฯ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ ให้บริการแก่เกษตรกรในและนอกพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน เกษตรกรได้รับการบริการและสามารแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ มีประสิทธิภาพ ได้รับความรู้และเข้าใจถึงสิทธิหน้าที่ ในการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับจาก ส.ป.ก. ได้รับบริการจาก ส.ป.ก. โดยตรงมากขึ้น พร้อมได้รับความสะดวกจากการให้บริการถึงพื้นที่และได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของ ส.ป.ก. อย่างสม่ำเสมอ

๔.โครงการพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรสามารถนำเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรสร้างมูลค่าเพิ่ม และลดการเผาเศษวัสดุจากการทำการเกษตร และเพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ ทักษะในงานด้านศิลปหัตถกรรมเพิ่มมากขึ้น ให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๕.โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer ในเขตปฏิรูปที่ดิน มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรได้รับความรู้และมีความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพิ่มเติม เช่น การสังเกตอาการของโรคพืชในนาข้าว รู้จักเทคนิคการผลิตเช่นการใส่ปุ๋ยเคมีให้ถูกวิธี เกษตรกรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการผลิตโดยการสร้างมาตรฐานการรับรองพืช (GAP)

๖.กิจกรรมจัดที่ดิน มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรจะได้รับสิทธิตามกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ได้รับหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔ - ๐๑) บริหารจัดการพื้นที่ปฏิรูปที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มศักยภาพในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินให้ใช้ประโยชน์ได้สูงสุด การพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคงและยั่งยืน

๗.โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรในรูปแบบวนเกษตร รู้จักวิเคราะห์ดินและวิเคราะห์ชนิดพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง

๘.โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างถูกต้องจนเกิดทักษะสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่ม เพิ่มศักยภาพด้านการผลิตและเชื่อมโยงการตลาด สามารถสร้างรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพผู้นำกลุ่มเกษตรกรและเกษตรกรต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน สามารถขยายผลไปสู่เกษตรกรรายอื่น รวมทั้งการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกิจกรรม

๙.โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน หลักสูตร การพัฒนาผู้แทนเกษตรกร เป้าหมาย ๓๐ ราย มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กฎ ระเบียบของการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้รู้บทบาทหน้าที่ ภารกิจของผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน หลักการ กฎ ระเบียบ บริการสินเชื่อเงินกองทุนปฏิรูปที่ดิน ความรู้ด้านข่าวสาร ข้อมูลการและความรู้ด้านอื่นๆ ร่วมอภิปราย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการพัฒนา ยกระดับความรู้ความสามารถด้านการเกษตรให้แก่ผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และความต้องการของผู้แทนเกษตรกร อีกทั้งการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน แนวทางการพัฒนาเกษตรกรตามแผนงานโครงการ

๒.๒) ด้านปศุสัตว์:

<u>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง</u>

๑.โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป้าหมายพัฒนาความพร้อมศูนย์เรียนรู้ ๑๓ ศูนย์

๒.โครงการสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน เป้าหมาย ตรวจสอบสถานที่ขายอาหารสัตว์ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ ดำเนินการตรวจสอบสถานที่ขายอาหารสัตว์

๓.โครงการส่งเสริมการทำปศุสัตว์อินทรีย์ เป้าหมาย พัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์แบบอินทรีย์ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ ดำเนินการพัฒนาเกษตรผู้เลี้ยงสัตว์อินทรีย์

๔.โครงการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ พัฒนาเกษตรกรเป้าหมายในพื้นที่

๕โครงการปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ ปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

๖.โครงการพัฒนาเกษตรปราดเปรื่อง เป้าหมาย ฝึกอบรมพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer

๗.โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัดและชันสูตรโรคสัตว์ เป้าหมายฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ สัตว์ได้รับการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า

๒.๓) ด้านประมง :

<u>สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง</u>

๑.โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ ๑) เกษตรกรมีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรด้านการประมง ๒) ต้นทุนการผลิตลดลง ๓) ผลผลิตเพิ่มขึ้น

๒.โครงการการธนาคารสินค้าเกษตร เป้าหมาย ๓ แห่ง มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ ราษฎรในชุมชนมีผลผลิตสัตว์น้ำเพียงพอต่อการบริโภค สร้างรายได้และลดรายจ่ายในครัวเรือน ชุมชนมีความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และสามารถบริหารแหล่งน้ำชุมชนในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจืดและเป็นธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม และการสร้างกระบวนการทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน คนในชุมชนได้บริโภคสัตว์น้ำที่สด ปลอดภัยและราคาถูก

๓.โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป้าหมาย ๑๓ แห่ง มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ สนับสนุนให้เกษตรกรนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้กับกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ของเกษตรกร ให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นลดรายจ่ายในครัวเรือน มีรายได้เสริมและสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเกษตรกรมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔) กลุ่ม/สหกรณ์ :

<u>สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง</u>

๑.กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร กิจกรรมรอง ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ เป้าหมาย ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๖๒ แห่ง มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง เป็นที่ยอมรับของสมาชิกและสังคม พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจ พัฒนาสินค้า/ผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานเพิ่มมูลค่า เพิ่มช่องทางการจำหน่าย การบริหารงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีธรรมาภิบาล โปร่งใสและตรวจสอบได้

๒.กิจกรรมหลัก พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง กิจกรรมรอง ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง เป้าหมาย ๑ แห่ง มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ แนะนำ ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาอาชีพและส่งเสริมด้านการตลาดของกลุ่มอาชีพในสังกัดให้มีความเข้มแข็ง แก้ไขปัญหาการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ให้ความรู้ในหลักการ อุดมการณ์ วิธีการสหกรณ์ การบริหารจัดการและการดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน

๓.กิจกรรมหลัก พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมรอง ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป้าหมาย ๙ แห่ง มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ พัฒนาอาชีพ และคุณภาพของสมาชิกได้อย่างยั่งยืน เด็ก เยาวชนและชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริฯ สามารถนำความรู้เรื่องของการสหกรณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

<u>สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ลำปาง</u>

๑.โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป้าหมาย ๑๓๕ ราย มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจวิธีการจดบันทึก สำหรับโครงการส่งเสริมสหกรณ์นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมเรียนรู้หลักประชาธิปไตย และร่วมพัฒนาภูมิปัญญาทางบัญชี เพื่อสร้างวินัยทางการเงินให้เกิดแก่ครอบครัว และสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการภูมิปัญญาทางบัญชี ระหว่างโรงเรียน นักเรียน

๒.โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เป้าหมาย ๔ ครั้ง มีผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขปัญหาด้านบัญชีแก่ผู้รับบริการ เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับบริการมีความสนใจ การจัดทำบัญชีรับ – จ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ

๓.โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน เป้าหมาย ๔๕๑ ราย มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชี เพื่อจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน อีกทั้งให้มีความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรับ – จ่ายในครัวเรือน

๔.โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ อาสาสมัครเกษตรกรด้านบัญชีมีความรู้และเข้าใจในการนำระบบบัญชีไปใช้ในการบริหารจัดการ เกษตรกรได้รับรู้รายรับ รายจ่าย รู้เวลาที่เหมาะสมและผลิตได้อย่างสมดุลตามกำลังของตนเองและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ช่วยแก้ไขปัญหาหนี้สิน รู้จักความพอมี พอกิน พอใช้ เป็นภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งแก่ตนเองและครอบครัว ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕.โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ มีการนำข้อมูลทางบัญชีมาคิดวิเคราะห์ลดรายจ่ายในครัวเรือน ลดต้นทุนการผลิต และประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้ตนเอง

๖.โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์) มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ มีการวางแผนการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สินค้า

๗.โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (ผสมผสาน) มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่ผลิตสินค้าเกษตรผสมผสานมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้มีการวางแผนการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สินค้า

๘.โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ มีการบริหารจัดการหรือการรวมกลุ่มได้อย่างเป็นมืออาชีพ สามารถต่อรองราคาซื้อราคาขาย พร้อมทั้งมีตลาดรองรับผลผลิต

๙.โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ วางแผนการผลิตและปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่

๑๐.โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เป้าหมาย วิสาหกิจชุมชนเป้าหมาย มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ วิสาหกิจชุมชนมีระบบการควบคุมภายในที่ดี เพื่อให้ผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำบัญชีได้ (กลุ่มทำบัญชีไม่ได้) เพื่อให้ผู้จัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำงบทดลองและงบการเงินได้ (กลุ่มทำบัญชีได้) เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนที่สามารถจัดทำบัญชีได้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการบริหารจัดการได้

๑๑.โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป้าหมาย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ พัฒนาศักยภาพครูบัญชีประจำศูนย์เรียนรู้และสามารถขยายผลไปยังศูนย์เครือข่ายในการให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีแก่เกษตรกรที่ขอรับบริการได้

๒.๕) ด้านชลประทาน :

<u>โครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดลำปาง</u>

๒.๕.๑ ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๕.๒ สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน

๒.๕.๓ ปรับปรุงงานชลประทาน

๒.๕.๔ การจัดการน้ำชลประทาน

๒.๕.๕ การบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีผลสำเร็จที่สำคัญคือ เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตร ส่งผลให้ ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน

๓.๒ งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

๑) งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๓๕.๔๙ ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย ๓๒.๙๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๗๖ เงินเหลือจ่าย ๒.๕๖ ล้านบาท

๒) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการ<u>สำคัญ</u>(แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

๒.๑) ด้านพืช

<u>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง</u>

<u>(งบพัฒนาจังหวัด)</u>

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่จังหวัดลำปาง โดยมีกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การพัฒนาความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่

กิจกรรมที่ ๒ การจัดการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ

กิจกรรมที่ ๓ การส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยโดยปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ

ผลสำเร็จที่สำคัญ

๑. เกษตรกรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรกรรมยั่งยืน

๒. เกษตรกรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดสินค้าเกษตรสมัยใหม่ นำไปสู่การสร้างรายได้และโอกาสในการจำหน่ายสินค้าที่เพิ่มขึ้น

๓. เกษตรกรได้รับการอบรมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการลดต้นทุนการผลิตพืชโดยใช้ปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ

(งบกลุ่มจังหวัด)

๑. โครงการส่งเสริมการเกษตรมูลค่าสูงด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Science Technology and Innovation) กิจกรรมหลัก ขยายมาตรฐานการผลิตข้าวและแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสูง ประกอบด้วย

๑.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ การผลิตข้าวที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) งบประมาณ

๑.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ การแปรรูปข้าวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ปลูกข้าว

ผลสำเร็จที่สำคัญ

๑. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวได้รับความรู้ในการผลิตข้าวที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) และอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน จำนวน ๒๘๐ คน

๒. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวได้รับความรู้ในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าตามความต้องการของตลาด

๓. เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายข้าวเปลือกได้ในราคาสูงกว่าราคาท้องตลาด ไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทาง

๔. สร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ประสงค์ขอรับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) และอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน จำนวน ๑ เครือข่าย

<u>สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง</u>

(งบพัฒนาจังหวัด)

สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปางดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จังหวัดลำปาง จำนวน ๓ โครงการ ๔ กิจกรรม ดังนี้

๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานจังหวัดลำปาง กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานโดยชีววิธี

ผลสำเร็จที่สำคัญ

๑. ลดการใช้สารเคมี & พึ่งพาตนเอง โดยเกษตรกรปรับเปลี่ยนทัศนคติและมีทักษะในการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพทดแทนสารเคมี สามารถลดต้นทุนการผลิต และสร้างความปลอดภัยให้ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

๒. สร้างเครือข่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย เกิดเครือข่ายการผลิตพืชโดยชีววิธีที่เข้มแข็งในพื้นที่จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเกษตรกรรมยั่งยืนและการเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัด

๒. โครงการยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตส้มเกลี้ยงแบบครบวงจร

ผลสำเร็จที่สำคัญ

๑. ยกระดับมาตรฐานสินค้าอัตลักษณ์ เกษตรกรได้รับองค์ความรู้ในการผลิตส้มเกลี้ยงที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและปลอดภัย โดยช่วยแก้ไขปัญหาสำคัญในพื้นที่ เช่น การระบาดของโรคราสีชมพูและโรคใบแก้ว ด้วยการส่งเสริมสิ่งทดแทนที่ปลอดภัยเพื่อลดการใช้สารเคมี

๒. เพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิต เกษตรกรผู้ผลิตส้มเกลี้ยงในพื้นที่เป้าหมายมีช่องทางการตลาดจากการแปรรูปเพิ่มมูลค่า ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

๓. ยกระดับขีดความสามารถเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เป็นมืออาชีพ (Lampang Smart Agriculture)

กิจกรรม ยกระดับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ผลสำเร็จที่สำคัญ

๑. สร้างความเข้มแข็งสู่ Smart Group กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเชิงรุก สมาชิกมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผน และดำเนินกิจกรรมได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

๒. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เกิดแนวทางการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้และลดรายจ่ายให้กับครัวเรือนและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยยกระดับกลุ่มที่ประสบความสำเร็จเป็นกลุ่มต้นแบบเพื่อขยายผลสู่ชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

(งบกลุ่มจังหวัด)

โครงการส่งเสริมการเกษตรมูลค่าสูงด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Science Technology and Innovation)

กิจกรรม การยกระดับกระเทียม กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สู่กระเทียมมูลค่าสูง

๒.๒) ด้านปศุสัตว์ : -

๒.๓) ด้านประมง : -

๒.๔) ด้านชลประทาน :

(งบพัฒนาจังหวัด)

โครงการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรทั้งระบบ โดยมีกิจกรรม ดังนี้

๑. โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำลำเหมืองสายทุ่งตึง ตำบลแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ความยาว ๑,๙๕๐.๐๐ เมตร ผลสำเร็จที่สำคัญคลองส่งน้ำลำเหมืองสายทุ่งตึง ช่วยเหลือพื้นที่รับประโยชน์ ๑,๒๐๐ ไร่

๒. โครงการก่อสร้างระบบส่งน้ำลำเหมืองบน ตำบลวังซ้าย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ความยาว ๑,๘๐๐.๐๐ เมตร ผลสำเร็จที่สำคัญระบบส่งน้ำลำเหมืองบน ช่วยเหลือพื้นที่รับประโยชน์ ๘๐๐ ไร่

๓. ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝั่งขวาฝายแม่อาง (บ้านดง) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ความยาว ๓๐.๐๐ เมตร ผลสำเร็จที่สำคัญระบบส่งน้ำฝั่งขวาฝายแม่อาง (บ้านดง) ช่วยเหลือพื้นที่รับประโยชน์ ๓๖๖ ไร่

๔. ประเด็นการตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในพื้นที่ของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

การตรวจราชการตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นโยบายที่ ๑ ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

นโยบายที่ ๒ เพิ่มรายได้เกษตรกร

นโยบายที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร

นโยบายที่ ๔ ตลาดนำการผลิต

นโยบายที่ ๕ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน

นโยบายที่ ๖ ประเด็นอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๕.๑ สินค้าเกษตร

ตารางที่ ๖ คาดการณ์ผลผลิตสินค้าเกษตรออกสู่ตลาด

สินค้าเกษตร	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	คาดการณ์ผลผลิตออกสู่ตลาด (เดือน)	คาดว่าผลผลิตออกสู่ตลาด จำนวน (ตัน)
๑. ข้าวนาปี	๗๓,๙๐๓	๔๓๖,๑๑๘	ตุลาคม – ธันวาคม	๒๑๘,๒๒๗
๒. ข้าวนาปรัง	๔,๐๙๙	๕๘,๗๔๕	มีนาคม-เมษายน	๑๘,๒๑๒
๓. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๖,๗๗๙	๒๓๐,๗๗๓	ตุลาคม – ธันวาคม	๑๗๓,๑๓๘
๔. มันสำปะหลัง	๕,๔๖๘	๖๑,๗๕๘	มกราคม – เมษายน	๑๖๗,๖๕๔
๕. สับปะรด	๑,๔๙๑	๑๘,๑๓๑	พฤษภาคม– กรกฎาคม	๓๐,๙๗๔
๖. ยางพารา	๒,๓๖๔	๓๙,๐๑๒	ตุลาคม – ธันวาคม	๕,๔๑๘
๗. ลำไย	๖,๕๔๙	๒๒,๙๙๓	กรกฎาคม -สิงหาคม	๕,๒๘๕
๘. ไผ่	๓,๐๐๓	๙,๖๕๕	ตุลาคม – ธันวาคม	๓๘,๖๒๐
๙. ส้มเกลี้ยง	๖๑๘	๙๓๘	กรกฎาคม -ตุลาคม	๗๓๘
๑๐. ครั่ง	๒,๙๕๖	๔,๙๒๒	พฤศจิกายน - ธันวาคม	๓,๙๓๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๙

๕.๒ สินค้าปศุสัตว์

ตารางที่ ๗ คาดการณ์ผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ออกสู่ตลาด

สินค้าเกษตร	เกษตรกร (ครัวเรือน)	คาดการณ์ผลผลิต ออกสู่ตลาด (เดือน)	คาดว่าผลผลิต ออกสู่ตลาด จำนวน (ตัว/ฟอง/ตัน)	ราคา (บาท)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
๑. ไก่พื้นเมือง	๓๘,๕๑๒	มกราคม – ธันวาคม	๒,๕๙๑,๔๑๖ ตัว	๗๕ บาท/กก.	๒๙๑.๗๗
๒. ไก่ไข่	๑,๔๐๐	มกราคม – ธันวาคม	๓๙๖,๓๒๗,๕๑๒ ฟอง	๓.๖ บาท/ฟอง	๑,๕๘๔.๙๔
๓. ไก่เนื้อ	๒๑๓	มกราคม – ธันวาคม	๑๖,๒๓๑,๒๖๐ ตัว	๓๗ บาท/กก.	๑,๑๔๐.๕๗
๔. สุกร	๑,๔๒๑	มกราคม – ธันวาคม	๒๖๙,๑๔๗ ตัว	๕๗.๔๓ บาท/กก.	๔,๕๙๗.๒๐
๕. โคเนื้อ	๑๓,๒๓๒	มกราคม – ธันวาคม	๓๒,๒๔๘ ตัว	๖๓ บาท/กก.	๑,๑๕๒.๙๔
๖. โคนม (น้ำนมดิบ)	๒๑	มกราคม – ธันวาคม	๒๒๕,๐๐๐ กิโลกรัม	๒๑.๒๒ บาท/กก	๔,๘๓๗.๗๖
๗. กระบือ	๑,๖๘๑	มกราคม – ธันวาคม	๒,๑๙๗ ตัว	๗๕.๕๐ บาท/กก.	๙๒.๖๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๙

๕.๓ สินค้าประมง

ตารางที่ ๘ คาดการณ์ผลผลิตสินค้าประมงออกสู่ตลาด

ลำดับ	สินค้าเกษตร	เกษตรกร (ครัวเรือน)	คาดการณ์ผลผลิต ออกสู่ตลาด (เดือน)	คาดว่าผลผลิต ออกสู่ตลาด จำนวน (กก.)	ราคา (บาท)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
๑	ปลานิล	๘,๓๗๗	มกราคม – ธันวาคม	๙๙๙,๖๗๐	๖๕ บาท/กก.	๖๔.๙๗
๒	ปลาดุก	๒,๙๑๐	มกราคม – ธันวาคม	๓๔๖,๒๖๐	๖๐ บาท/กก.	๒๐.๗๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๙

หมายเหตุ : เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่เลี้ยงแบบยังชีพ

๖. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

๖.๑ อุทกภัย ปี ๒๕๖๙

๖.๑.๑ แผนเผชิญเหตุด้านอุทกภัย ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ได้แก่ ๑) การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ ๒) การเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย ๓) การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม ดังนี้

๑) การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ

(๑) ติดตาม เฝ้าระวัง พยากรณ์อากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา หน่วยงานท้องถิ่น และมีการประเมินสถานการณ์น้ำอย่างต่อเนื่อง

(๒) ตรวจสอบสภาพความมั่นคงพร้อมใช้งานของอ่างเก็บน้ำ และเตรียมพร้อมรับมือกับน้ำหลาก โดยการบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำให้อยู่ในเกณฑ์ควบคุม

(๓) วางแผนการจัดสรรน้ำ ให้สอดคล้องกับแผนการเพาะปลูกพืช

(๔) ขุดลอกและกำจัดวัชพืชในคลองชลประทานและอ่างเก็บน้ำต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรับน้ำและระบายน้ำ

(๕) เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ อวน เรือตรวจการณ์กระชัง ให้พร้อมใช้งาน

(๖) ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร แจ้งเตือนเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัย และสร้างการรับรู้ถึงสถานการณ์แก่เกษตรกรในพื้นที่เสี่ยงภัย

(๗) ประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกร ติดตาม เฝ้าระวังการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชในช่วงฤดูฝน และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์ตามสถานการณ์

(๘) ใช้เครือข่าย ศพก./แปลงใหญ่/อาสาสมัครเกษตร เป็นตัวกลางแจ้งข่าวและเตือนภัยแก่เกษตรกร และรายงานสถานการณ์ในพื้นที่ต่ออำเภอและจังหวัดอย่างต่อเนื่อง

(๙) การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง โดยจัดทำฐานข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่เสี่ยง (ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง)

(๑๐) คาดการณ์และวางแผนการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูฝนให้แก่เกษตรกร

(๑๑) ขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือ

(๑๒) นำสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อเป็นการลดปริมาณในบ่อและลดความสูญเสีย

(๑๓) ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงจระเข้ให้มีความแข็งแรง ตรวจสอบจำนวน และจัดทำบัญชีฟาร์มเลี้ยงให้เป็นปัจจุบัน

(๑๔) เฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในฤดูฝน เช่น โรคที่เกิดจากปรสิต โรคที่เกิดจากแบคทีเรียและโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส

(๑๕) เตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เช่น การสำรองเสบียงอาหารสัตว์ การจัดเตรียมยาและเวชภัณฑ์ และการจัดทำแผนอพยพสัตว์ไปสู่ที่ปลอดภัย (ภาคผนวก ฏ)

๒) การเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย

(๑) ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด บริหารจัดการน้ำ แจ้งเตือน และประเมินความเสียหายเบื้องต้น เพื่อหาทางช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้ผู้ประสบภัยด้านการเกษตร อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

(๒) ให้สัญญาณแจ้งเตือนกรณีเกิดฝนตกหนักไปยังหอเตือนภัย เมื่อมีระดับน้ำสูงขึ้น

(๓) สนับสนุนเครื่องสูบน้ำในกรณีที่ได้รับการร้องขอรับการช่วยเหลือ

(๔) ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร เพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ หาวิธีป้องกันเพื่อลดความสูญเสีย

(๕) ติดตาม เฝ้าระวังการเลี้ยงจระเข้ ที่มีความเสี่ยงจะเกิดน้ำท่วม เพื่อป้องกันไม่ให้หลุดรอดออกสู่แหล่งน้ำ

(๖) จัดเตรียมเรือตรวจการประมง รถยนต์ พร้อมเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ

(๗) เร่งดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเร่งด่วนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน

(๘) อพยพเคลื่อนย้ายสัตว์ไปสู่ที่ปลอดภัย ให้คำแนะนำแก่เกษตรในการดูแลสุขภาพสัตว์ รักษาสัตว์ป่วยหรือสัตว์บาดเจ็บ หากมีโรคระบาดให้ดำเนินการตามขั้นตอนการป้องกัน เก็บตัวอย่าง และควบคุมโรคระบาดโดยเร็วที่สุด สนับสนุนเสบียงสัตว์ ในกรณีเกษตรกรขาดแคลนและร้องขอ

(๙) กรณีฝนน้อยกว่าค่าปกติ ประสานการปฏิบัติการฝนหลวง

(๑๐) ลงพื้นที่เยี่ยมเยียน ให้คำแนะนำในการดูแลและฟื้นฟูสภาพพื้นที่

๓) การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

(๑) สำรวจความเสียหาย และประเมินมูลค่าความเสียหายเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือ และฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม

(๒) ช่วยเหลือและเยียวยา ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๘ หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๙ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยนำเสนอคณะกรรมการให้ ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ/จังหวัด (ก.ช.ภ.อ./ก.ช.ภ.จ.) พิจารณาให้ความช่วยเหลือตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

(๓) ฟื้นฟูอาชีพและพื้นที่การเกษตรที่ประสบภัย เช่น ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด การใช้น้ำหมักชีวภาพ การแนะนำแหล่งเมล็ดพันธุ์ดี หรือการสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าว

(๔) ซ่อมแซมอาคารชลประทาน ที่ได้รับความเสียหายให้สามารถใช้การได้ตามปกติ

๖.๑.๒ สรุปความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตร จากอุทกภัย ปี ๒๕๖๘

จากสถานการณ์อุทกภัยและวาตภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดลำปาง ในช่วงเดือนมีนาคม – กันยายน ๒๕๖๙ ส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตรด้านพืช โดยไม่พบความเสียหายด้านประมงและด้านปศุสัตว์ ทั้งนี้ ปัจจุบันสถานการณ์ได้กลับเข้าสู่ภาวะปกติแล้ว จึงขอสรุปความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร ดังนี้

อุทกภัย

พื้นที่ประสบภัย			พื้นที่เสียหายจริง/พื้นที่อยู่ระหว่างดำเนินการ/ดำเนินการแล้ว			
ห้วงภัย	อำเภอ	ตำบล	ครัวเรือน	เนื้อที่ (ไร่)	วงเงิน (บาท)	การให้ความช่วยเหลือ
๑๒ มี.ค. ๖๙	แจ้ห่ม	ทุ่งผึ้ง	๑	๑.๐๐	๑,๙๘๐.๐๐	อปท. ช่วยเหลือแล้ว
๗ - ๘ พ.ค. ๖๙	วังเหนือ	วังซ้าย	๕	๓.๕๐	๑๔,๑๖๘.๐๐	อปท. ช่วยเหลือแล้ว
๗ - ๘ พ.ค. ๖๙	วังเหนือ	วังเหนือ	๑	๓.๐๐	๕,๙๔๐.๐๐	อปท. ช่วยเหลือแล้ว
๒๐ - ๒๑ ส.ค. ๖๙	แม่ทะ	หัวเสือ	๑	๐.๒๕	๕,๙๔๐.๐๐	อปท. ช่วยเหลือแล้ว
๑๒ ก.ย. ๖๙	แจ้ห่ม	ทุ่งผึ้ง	๗	๕.๒๕	๑๗,๔๙๐.๐๐	อปท. ช่วยเหลือแล้ว
๑๖ ก.ย. ๖๙	แม่เมาะ	จางเหนือ	-	-	๐.๐๐	ไม่มีพื้นที่เสียหายจริง
รวม			**๑๕**	**๑๓.๐๐**	**๔๕,๕๑๘.๐๐**	

วาตภัย

พื้นที่ประสบภัย			พื้นที่เสียหายจริง/พื้นที่อยู่ระหว่างดำเนินการ/ดำเนินการแล้ว			
ห้วงภัย	อำเภอ	ตำบล	ครัวเรือน	เนื้อที่ (ไร่)	วงเงิน (บาท)	การให้ความช่วยเหลือ
๗ - ๘ พ.ค. ๖๙	วังเหนือ	วังใต้	๗	๗.๐๐	๑๓,๘๖๐.๐๐	อปท. ช่วยเหลือแล้ว
รวม			**๗**	**๗.๐๐**	**๑๓,๘๖๐.๐๐**	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

๗. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข

๗.๑ ปัญหาด้านหนี้สิน (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง)

กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน หลักการสำคัญ เพื่อสงวนและรักษาที่ดินของเกษตรกรและผู้ยากจนไว้ไม่ให้ตกไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่น

ผลการดำเนินงาน ประจำเดือนตุลาคม ๒๕๖๙ ดังนี้

๑) ประชาสัมพันธ์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวน ๕๗ ราย

๒) เกษตรกรมาติดต่อขอรับการช่วยเหลือจากกองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน ๑ ราย (ขอรับคำปรึกษา)

๓) สรุปผลการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนจังหวัดลำปางของกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนจังหวัดลำปาง ข้อมูลสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๔ – ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๙ อนุมัติเงินกู้ จำนวน ๑๓๔ ราย จำนวนที่ดิน ๒๙๕-๓-๔๐.๒ ไร่ ปิดบัญชีแล้ว ๑๑๖ ราย คงเหลือลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ๑๘ ราย

๗.๒ ศูนย์บริการเกษตรพิรุณราช (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง)

สรุปผลการดำเนินงาน (ตั้งแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๙) แยกเป็น

ระบบเก่า

๑) จำนวนเรื่องที่มีผู้ขอรับบริการ/ร้องเรียน จำนวน ๑๐๘ เรื่อง

๒) จำนวนเรื่องที่ให้บริการ/แก้ไขปัญหาแล้ว จำนวน ๑๐๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓) จำนวนเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๐

ระบบใหม่ (เริ่มรายงานเดือนเมษายน ๒๕๖๙)

-ไม่มีผู้ขอรับบริการ

จำนวนผู้รับบริการสะสม	๑๘ ต.ค. ๖๖ – ๓๑ มี.ค. ๖๙ (ระบบเก่า)		๑ เม.ย.๖๙ – ปัจจุบัน (ระบบใหม่)		รวม	
	๑๐๘ เรื่อง		.....-..... เรื่อง		๑๐๘ เรื่อง	
สถานะ	**จำนวน**	**ร้อยละ**	**จำนวน**	**ร้อยละ**	**จำนวน**	**ร้อยละ**
ดำเนินการแล้วเสร็จ	๑๐๘	๑๐๐	๐	๐	๑๐๘	๑๐๐
อยู่ระหว่างดำเนินการ	-	-	-	-	-	-
เกินกำหนด	-	-	-	-	-	-

รายละเอียดเกษตรพิรุณราช

... ประเภทเรื่อง	จำนวน (เรื่อง)	ผลการดำเนินงาน (เรื่อง)	
		ให้บริการ/แก้ไขปัญหาแล้ว	อยู่ระหว่างดำเนินการ
๑. ข้อเสนอแนะความคิดเห็น	๖๘	๖๘	-
๒. ขอให้แก้ไขปัญหาด้านหนี้สิน	๓๖	๓๖	-
๓. ราคาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ	๒	๒	-
๔. ขอรับการช่วยเหลือ/สนับสนุนที่ดินทำกิน	๑	๑	-
๕. ขอรับการช่วยเหลือด้านพืช	๑	๑	-
รวม	๑๐๘	๑๐๘	-

๘. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัดและข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง

ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย

๑. ฐานข้อมูลด้านการเกษตรขาดความเป็นเอกภาพ ทำให้การตัดสินใจและการบริหารจัดการ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๒. การกำหนดแบบฟอร์มการรายงาน ๑ เรื่อง/โครงการ เดียวกัน ให้รายงานในแบบฟอร์มที่ต่างกัน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ทำงานซ้ำซ้อนและใช้ระยะเวลานาน

๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการ ไม่ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ทำให้มีข้อจำกัด ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการต่างๆ ไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร การดำเนินงานบางโครงการติดขัดในเรื่องเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน รวมถึงระเบียบหลักเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆที่จะต้องดำเนินการในแต่ละโครงการ ซึ่งเป็นข้อจำกัดในพื้นที่

ข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง

๑. ต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นเอกภาพ

๒. ควรกำหนดแบบฟอร์มการรายงาน ๑ เรื่อง/โครงการ เดียวกัน ให้มีลักษณะเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและประหยัดเวลาในการปฏิบัติงาน

๓. ควรมีการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข ระเบียบหลักเกณฑ์ ข้อปฏิบัติในการดำเนินงานในบางโครงการ เพื่อให้สามารถรองรับบริบทข้อจำกัดในแต่ละพื้นที่ได้

จัดทำข้อมูลโดย

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำปาง

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๙